

О. М. Сухий

Коронний край

КОРОННИЙ КРАЙ – адміністративно-територіальна одиниця Австро-Угорської імперії. Наприкінці 18 ст. унаслідок трьох поділів Речі Посполитої частина українських земель потрапила до складу Австрійської (від 1867 – Австро-Угорської) імперії. Австрійський уряд на захоплених територіях створив Королівство Галичини і Лодомерії з центром у Львові, у складі якого штучно об'єднав західноукраїнські етнічні землі з частиною польських земель. Територію цього К. к. охоплювала сучасні Івано-Франківська, Львівська, центральна і південна частини Тернопільської, Чернівецької областей України, Перемишльського, Жешувського, Тарнувського, Новосондецького й частини Краківського та Бельського воєводств Польщі.

Адміністративні кордони К. к. неодноразово змінювалися. До складу Галицької провінції 1786–1849 входила Буковина, 1795–1809 – велика територія між річками Пилиця і Західний Буг (Нова, або Західна Галичина). 1809–15 від Галичини був відокремлений Тернопільський округ (входив до складу Російської імперії), 1809–46 – територія Кракова та його околиць (1815 тут створено Краківську республіку). 1849 Буковина стала окремим від Галичини К. к. Адміністративна влада у К. к. належала губернському управлінню на чолі з губернатором. Вищий представницький орган – крайовий сейм, виконавчий орган сейму – [крайовий виділ](#).

Від 1848 представники українських політичних сил ставили перед австрійською владою вимоги поділу Галичини на українську (Східна Галичина з центром у Львові) та польську (Західна із центрами у Тарнуві чи Кракові) частини та утворення окремого К. к. з української частини Галичини, Буковини й Закарпаття. Однак уряд під впливом польських шовіністичних сил відмовився задовольнити цю вимогу. Лише в лютому 1918 у м. Брест-Литовський (нині Брест, Білорусь) Австро-Угорщина підписала угоду з УНР (таємний протокол до [Брестського \(Берестейського\) мирного договору](#)) про те, що з українських частин Галичини та Буковини до 31 липня 1918 буде утворено окремий К. к. Щоправда, скориставшись складним внутрішньополітичним становищем УНР, Австро-Угорщина 4 липня того ж року анулювала цю угоду.

Бібліографічний опис:

Коронний край / О. М. Сухий // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-5140>. – Останнє поновлення : 15 листоп. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).